

A fiatalok mint aktív állampolgárok?

- „Iskola és társadalom 2008” Fejér megyei és székesfehérvári kutatási eredményei -**

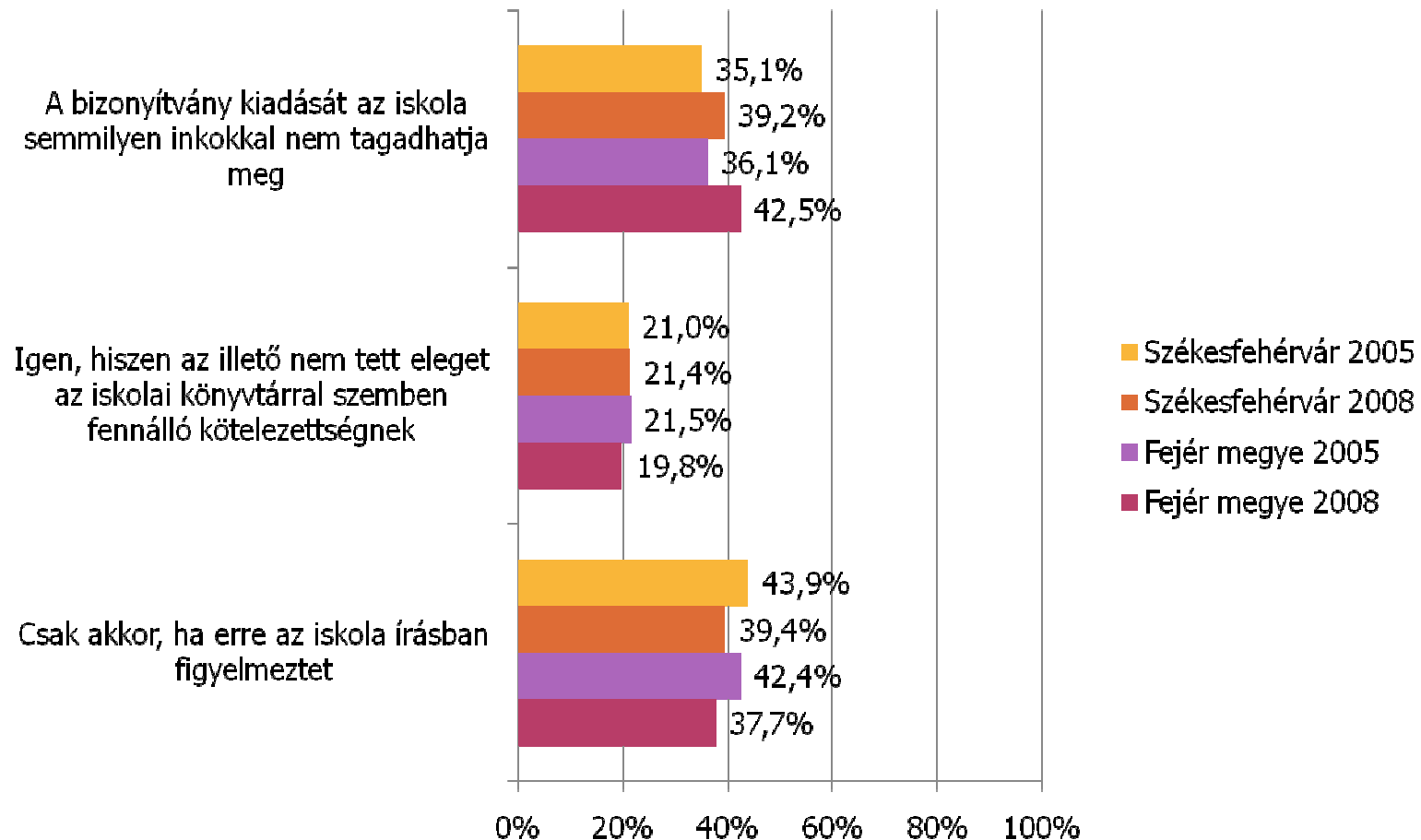
Balogi Csilla

Székesfehérvár, 2009. szeptember 25.

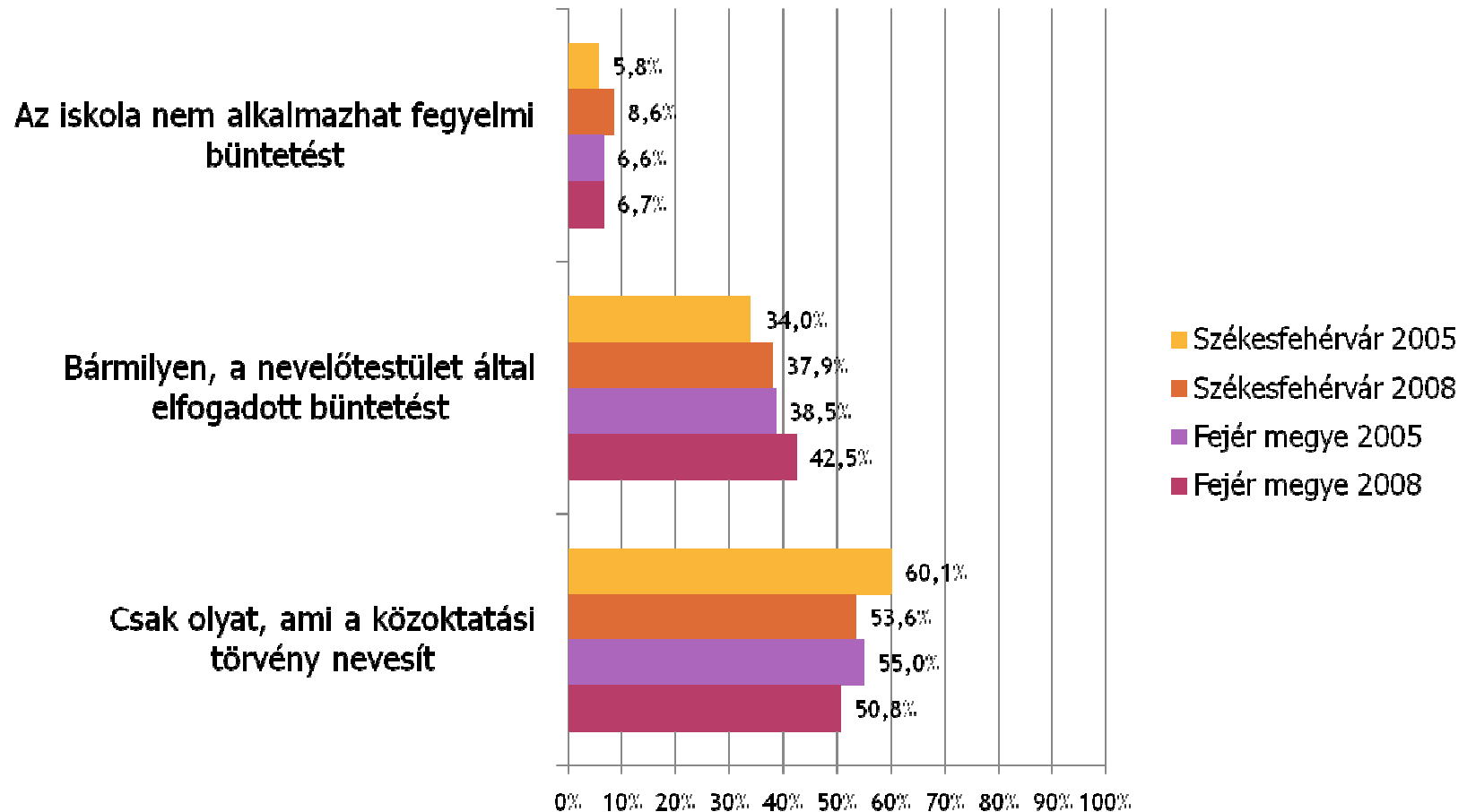
A kutatás háttere

- Az „Iskola és társadalom 2008” elnevezésű kutatás az ELTE, a Debreceni Egyetem, a Pécsi Tudományegyetem és a Szegedi Tudományegyetem szociológiai műhelyei, illetve az Echo Survey Szociológiai Kutatóintézet együttműködésében készült
- Előzmények: „Iskola és társadalom 2005”
- Kérdőíves vizsgálat a 4 megyében és Budapesten, több mint 6000, 9. és 11. évfolyamos diák részvételével
- Fejér megye: n= 941
- Székesfehérvár: n= 470
- Az adatfelvétel 2008-ban, reprezentatív mintán készült
- Témakörök:
 - Iskolai demokrácia
 - Demokratikus értékpreferenciák
 - Politikai attitűdök

Megtagadhatja-e az iskola az évvégi bizonyítvány kiadását könyvtári tartozás miatt?

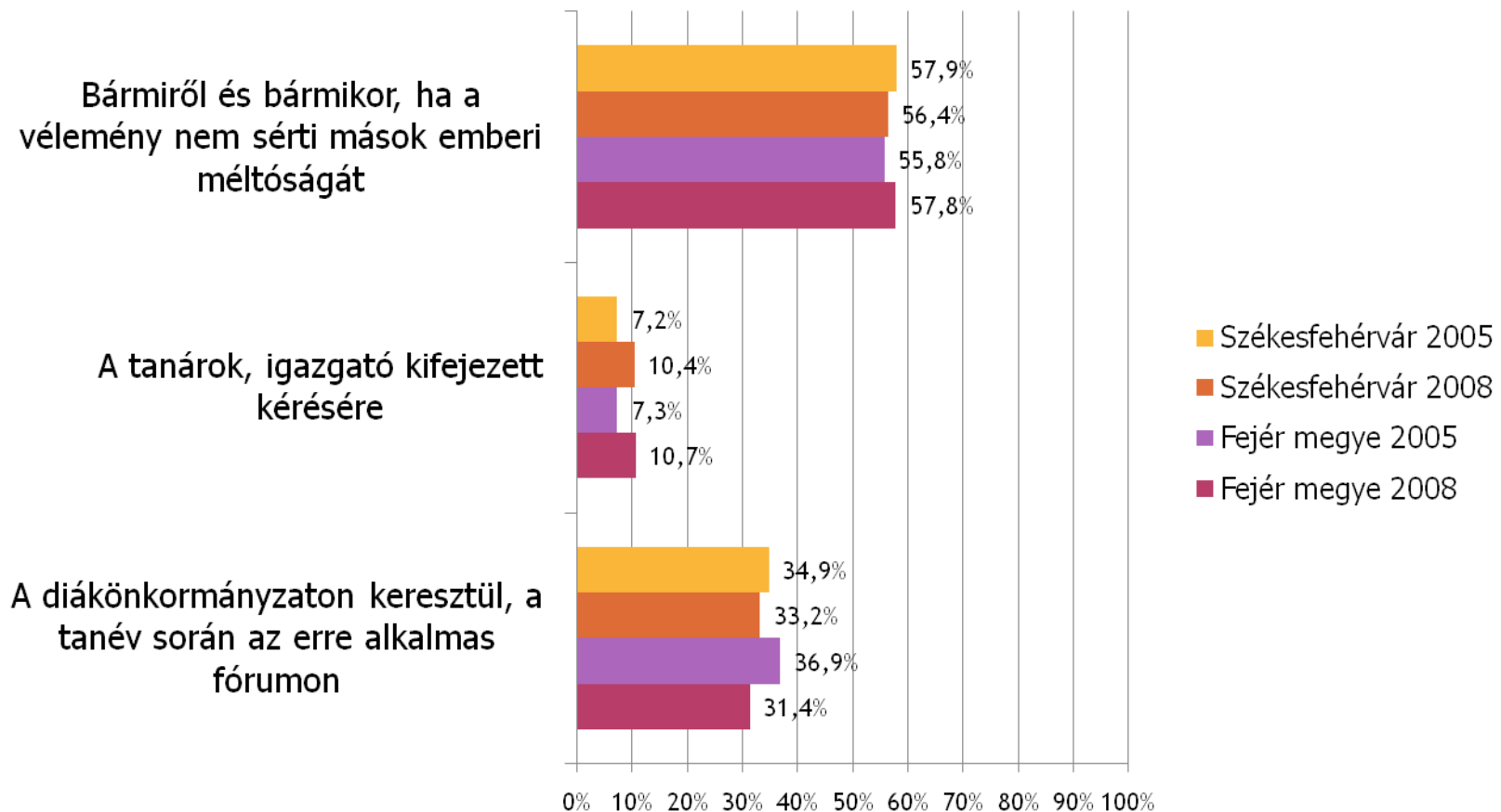


Milyen fegyelmi büntetést lehet kiszabni az iskolában?



Iskolai demokrácia – Jogtudat 3/3

Mikor van joguk a diákoknak véleményt nyilvánítani az iskolában?



A diákok ismeretei a tanulói jogokról

A jogtudatot mérő kérdésekre adott helyes válaszok számának átlaga (db)		Fejér megye 2008	Székesfehérvár 2008
neme	fiú	1,38	1,38
	lány	1,53	1,48
évfolyam	9. osztály	1,4	1,3
	11. osztály	1,5	1,53
osztálytípus	gimnázium	1,76	1,72
	szakközépiskola	1,39	1,38
	szakiskola	1,2	1,18

Az iskola demokratikusságához szükséges feltételek

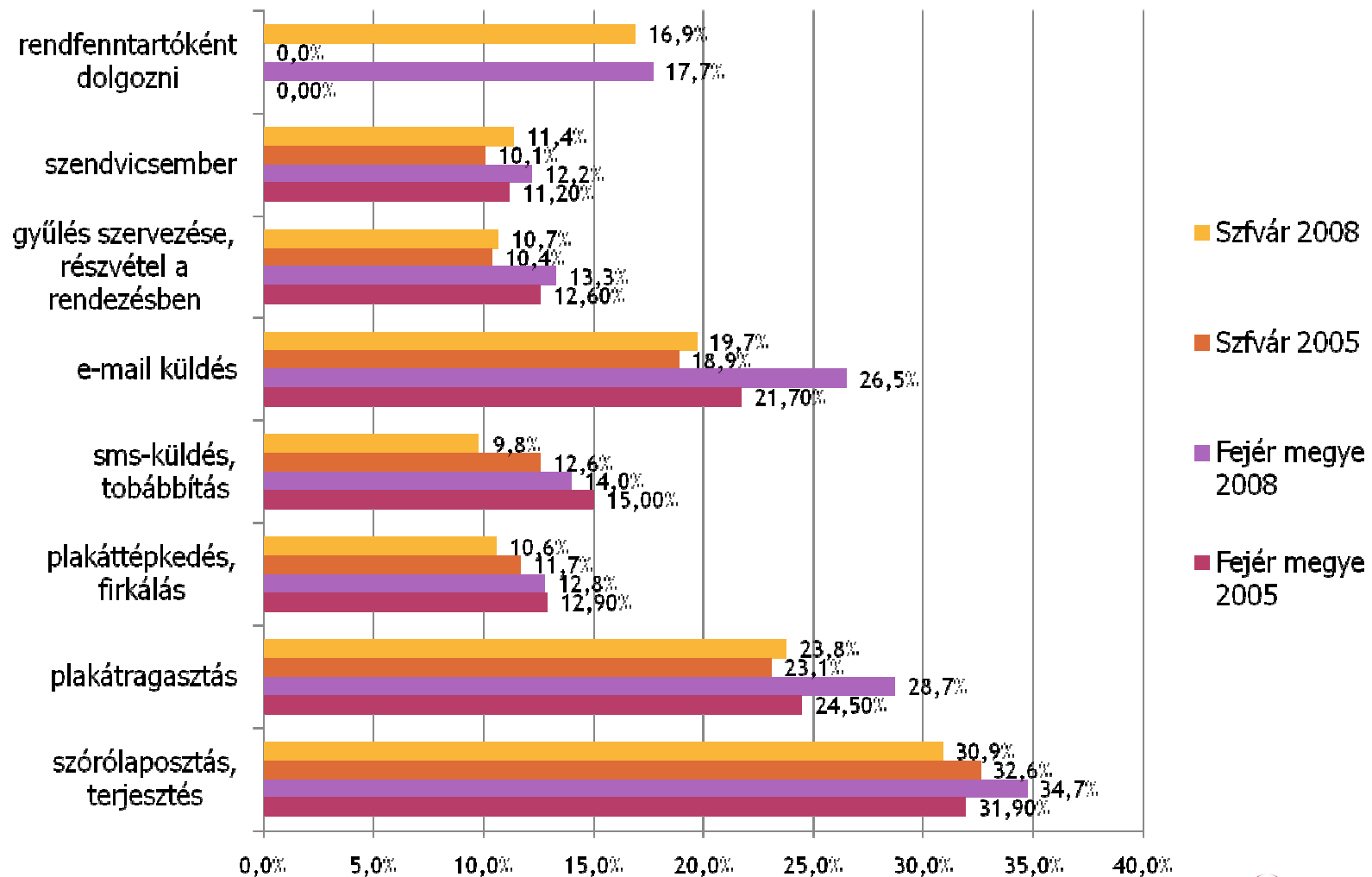
Mennyire fontos egy iskola demokratikus működéséhez? (Átlagpontszámok százfokozatú skálán, 0= egyáltalán nem szükséges, 100= teljes mértékben elengedhetetlen)	Fejér megye 2008	Szfvár 2008
hogya az iskolavezetés írott házirendet határozzon meg	71	72
hogya legyen diákönkormányzat	72	71
hogya legyen állandó fegyelmi tanács	51	49
hogya minden tanuló részt vegyen a házirend meghatározásában	62	59
hogya a tanárok ne szólhassanak bele abba, hogy ki mivel díszíti magát	70	69
hogya bevonják a tanulókat a rendezvények megszervezésébe	73	73
hogya a tanárok meghallgassák a tanulók problémáit, ha valaki hozzájuk fordul.	84	82
hogya a tanároknak éppúgy be kelljen tartani a szabályokat, mint a tanulóknak	88	87
hogya az osztályfőnökök rendszeresen megkérdezzék a tanulók véleményét	81	84
hogya a fegyelmi tanácsba egy tanulót is meghívjanak állandó tagnak	63	61
ha egy tanuló úgy érzi, hogy igazságtalanság érte, joga legyen tisztességes kivizsgálásra, ahol nemcsak a tanárnak lehet igaza	82	80
hogya a tanulók maguk határozhassanak arról, hogy tanításon kívül milyen rendezvényeket akarnak szervezni	75	74
hogya a tanulók tanári beleszólás nélkül dönthessék el, hogy ki képviselje őket valamely ügyben. (Akár gyenge tanuló is.)	69	68
hogya vitás helyzetben lehetőség legyen a felek közötti megbeszélésre	80	80

A fiatalok képe a demokráciáról

Mennyire tartod fontosnak az alábbiakat mint személyes érték és mint a demokrácia része?	(Átlagpontszámok százfokozatú skálán, 0= egyáltalán nem, 100= teljes mértékben)			
	Fejér megye személyes érték	Fejér megye demokrácia fogalmának része	Szfvár személyes érték	Szfvár demokrácia fogalmának része
a kisebbségi jogok érvényesülése	44	51	45	51
a magánélet tiszteletben tartása	87	76	85	74
a politikai választás lehetősége	65	70	68	72
a társadalmi különbségek csökkenése	59	64	60	66
a törvények betartása	78	79	77	77
beleszólás a politikába	60	64	61	66
egyesülési szabadság	63	65	61	65
szólásszabadság	76	73	77	75
szolidaritás a rászorulókkal	66	64	66	64
társadalmi igazságosság	77	75	77	75
többpártrendszer	50	58	52	61
törvény előtti egyenlőség	73	76	75	77

Politikai attitűdök

Részvétel politikai kampányban



Markáns politikai vélemények

	Fejér 2005	Fejér 2008	Szfvár 2005	Szfvár 2008
1. Magyarországnak arra lenne szüksége, hogy lecserélődjön a politikusi gárda.	61	73	59	72
2. A politikában való részvétel meg tudja változtatni az emberek életét Magyarországon	55	63	54	62
3. Ennek az országnak nem annyira törvényekre van szüksége, mint inkább egy olyan vezetőre, akiben a nép megbízik	66	73	66	71
4. Magyarországnak szüksége van egy olyan pártra, amelyik nem csak beszél, hanem, ha kell, oda is üt.	72	75	71	76
5. A politikai pártok csak arra jók, hogy a politikusok megcsinálják a maguk karrierjét.	68	71	70	69
6. Minden törvény mellett van egy kiskapu.	61	61	62	60
7. A politikának nincsen semmi haszna	48	47	47	45
8. A törvények betartása mindennél fontosabb.	67	71	68	70

Konklúzió

- A tanulói jogok nagy része nem vált gyakorlattá
- A demokratikus értékek közül legfontosabbak azok, amelyek a magánélet tiszteletben tartásáról szólnak
- Politikai kampányokban csak mérsékelten vesznek részt, de markáns politikai véleményük van
- Aktív állampolgárok?

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

csilla.balogi@gmail.com